

Бачинська О.М.,
студентка освітнього ступеня «Магістр»
спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»
Науковий керівник: Краснов В.П.,
д.с.-г. н., проф., професор кафедри екології
Державний Університет «Житомирська політехніка»

ПРИЧИНИ ВСИХАННЯ СОСНОВИХ ДЕРЕВОСТАНІВ У ДП «СЛОВЕЧАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

В останні роки науковці багатьох країн світу відмічають погіршення санітарного стану хвойних лісів, викликане масовим ушкодженням деревостанів різноманітними шкідниками та хворобами. Вони встановили, що це явище зумовлене багатьма факторами, дія яких може мати різну тривалість, характер, ступінь і супроводжуватися зворотними і незворотними змінами. В лісах Полісся України, де переважають чисті або змішані з перевагою сосни звичайної насадження, також спостерігаються схожі процеси. У зв'язку з чим виникла необхідність проведення досліджень направлених на виявлення відмічених явищ та встановлення причин їх виникнення.

Наші дослідження проводились у ДП «Словечанське ЛГ», лісові масиви якого знаходяться у північній частині Житомирської області і соснові насадження якого є типовими для Полісся України. Для проведення необхідного аналізу використано методи лісової таксації, лісознавства, лісівництва, фітопатології, лісової ентомології та лісозахисту. З метою вивчення процесу поширення шкідників та хвороб по стовбуру, а також визначення головних факторів ураження (видовий склад шкідників та хвороб) і причин розвитку патологій деревостанів нами проведений відбір модельних дерев та зразків. Після опрацювання відібраних зразків були отримані певні результати (табл. 1).

Таблиця 1

Основні шкодочинні чинники в осередках всихання обстежених соснових деревостанів у
ДП «Словечанське лісове господарство»

№ п/п	Площа виділу, га	Орієнтовна площа проведення заходів, г	Лісопатологічна характеристика осередку всихання		
			Виявлені шкідники	Виявлені захворювання	Екологічно-кліматичні фактори
1	38,8	12,9	Велідницьке лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
2	2,6	2,6	Городоцьке лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
3	11,6	1,5	Кованське лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
4	14,1	2,1	Листвинське лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
5	41,5	13,0	Можарівське лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	Вітровал
6	13,4	13,4	Нагорянське лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
7	19,0	10,8	Сирницьке		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
8	84,3	6,2	Тхоринське лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
9	4,4	3,5	Усівське лісництво		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	
10	229,7	66,0	По підприємству		
			Короїд вершинний	Трахеомікоз хвойних	

Отже, результати дослідження підтверджують активізацію та розмноження вершинного короїда, що призводить до підвищення шкодочинності офіостомових грибів-збудників трахеомікозу хвойних та втрати товарної якості деревини (її посиніння), розвитку кореневої губки та опенька в ослаблених деревостанах сосни. Також, на фоні зниження біологічної стійкості насаджень спостерігаються масові спалахи осередків інших ентомошкідників.